

Aan MINDEF
Van DGB
Afgestemd met CDS, HDFC, DJZ, DCO
In afschrift aan STASDEF

TER BESLISSING

Datum

13 mei 2026

Onze referentie

MINDEF20260029133

Opgesteld door

Aantal bijlagen

1

Nota

Defensiestrategie voor Klimaatverandering en Veiligheid

Aanleiding

Bij de beantwoording van de vragen van de leden Van Oosterhout, Teunissen, Dassen en Piri over 'het rapport waarin de Britse inlichtingendienst stelt dat de klimaatontregeling, het verlies aan biodiversiteit en de ineenstorting van ecosystemen raken aan nationale veiligheid en welvaart van het VK', gedateerd 31 maart 2026, zegde u toe de intern vastgestelde Defensiestrategie voor Klimaatverandering en Veiligheid te delen met de Kamer.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd:

- In te stemmen met de Defensiestrategie voor Klimaatverandering en Veiligheid;
- De strategie met een door u ondertekend voorwoord via de onderraden en de ministerraad aan te bieden aan de Tweede Kamer, mede namens de staatssecretaris;
- Kennis te nemen van de voorgenomen uitwerking van de strategie in concrete plannen.

Kernpunten

- Op 10 januari 2025 ging de Bestuursraad akkoord met de *Defensiestrategie voor Klimaatverandering en Veiligheid*. De BR onderstreepte hiermee het belang van een toekomstbestendige en klimaatweerbare krijgsmacht. Ook voldoet Nederland hiermee aan de EU-afspraken uit het EU Strategisch Kompas om een nationale strategie te ontwikkelen die de strijdkrachten voorbereidt op klimaatverandering. Nederland volgt daarmee andere EU-lidstaten, zoals Denemarken, Duitsland en Frankrijk, die hun strategie reeds afrondten en publiek maakten.
- De strategie is intern en interdepartementaal afgestemd en in het eerste kwartaal 2026 geupdate om sterker de nadruk te leggen op energiezekerheid en autonoom voortzettingsvermogen, gezien de ontwikkelingen in het Midden-Oosten en Rusland. Ook is tekst nu in lijn met de in oktober 2025 gepubliceerde Kamerbrief Uitvoeringsagenda Duurzaamheid en Energie. Het doel en de aanpak langs vier sporen zijn gelijk gebleven.
- De NAVO heeft het bondgenootschap verzocht zich rekenschap te geven van de veiligheidsgevolgen van klimaatverandering bij de vervulling van de drie kerntaken. Met deze strategie komt Nederland tegemoet aan dit verzoek.
- De strategie onderschrijft het belang van klimaatveiligheid en energiezekerheid. Klimaatverandering is één van de grootste uitdagingen van onze tijd, met grote impact op vrede en veiligheid. De effecten ervan vragen om aanpassingen van Defensie.
- De strategie levert een belangrijke bijdrage aan de voorbereiding op hoofdtak 1. Met innovaties kan Defensie niet alleen de ecologische voetafdruk verminderen, maar ook bijdragen aan zelfvoorzienendheid en daarmee aan de versterking van het autonoom voortzettingsvermogen. Als de energiezekerheid van de krijgsmacht toeneemt, groeit ook de weerbaarheid.

- Na beschrijving van de strategische context, bespreekt de strategie de gevolgen van klimaatverandering op de operationele domeinen en behandelt vier sporen waarop Defensie in wil zetten om de organisatie voor te bereiden op een veranderend klimaat: 1) anticipatie; 2) adaptatie; 3) mitigatie; en 4) samenwerking.
- Indien akkoord met het geadviseerd besluit kan DSK een eerste aanzet doen voor het voorwoord.

Toelichting

- Het rapport van januari 2026 waarin de Britse inlichtingendienst waarschuwen dat de klimaatontregeling, het verlies aan biodiversiteit en de ineenstorting van ecosystemen de nationale veiligheid en welvaart van het Verenigd Koninkrijk in gevaar brengen, genereerde ook in Nederland aandacht voor het onderwerp klimaatverandering en veiligheid.
- Naast de vragen van de leden Van Oosterhout, Teunissen, Dassen en Piri, werd ook de Motie Klos aangenomen, dat "de regering verzoekt om in 2026 een eerste Nederlandse briefing klimaat, natuur en veiligheid met de NCTV, veiligheidsexperts, wetenschappers en Nederlandse stakeholders te organiseren, en de Kamer daar zo spoedig mogelijk over te informeren". Deze briefing staat voorlopig gepland voor 8 september in het Vredespaleis.
- Defensie geeft met de Defensienota en Maatregelennota 2022 alsmede de Uitvoeringsagenda Duurzaamheid (kamerbrief 32.318 NR 25 van 31 januari 2023) en de Uitvoeringagenda Energie en Duurzaamheid (kamerbrief 36.592, NR 52 van 9 oktober) op delen al uitvoering aan de strategie en heeft hier al middelen voor vrijgemaakt. Onder de Defensienota 2024 is bovendien vanaf 2027 structureel 5 miljoen vrijgemaakt voor klimaatverandering en veiligheid.

Financiële overwegingen

Nader uit te werken met HDFC tijdens de uitwerking van de strategie in concrete plannen.

Juridische overwegingen

Er zijn geen juridische overwegingen van toepassing.

Communicatie

DCO kan de tekst vormgeven en klaarmaken voor publicatie. Ook wordt een aanvraag ingediend voor een Engelse vertaling.

Planning

- Graag bespreken we de strategie met u in de bewindspersonenstaf van 26 mei;
- Bespreking in de CDINEV is mogelijk op 16 juni;
- Bespreking in de RDINEV is mogelijk op 30 juni;
- Agendering in de Ministerraad van 3 juli.

Overwegingen Beleid/Overwegingen Uitvoering

De Defensiestrategie voor Klimaatverandering en Veiligheid heeft invloed op de uitvoering. In overleg met andere beleidsterreinen intern DGB, de Defensiestaf en de Defensieonderdelen, zal onder regie van DAOG de strategie uitgewerkt worden in concrete plannen.

Informatie die niet openbaar wordt gemaakt

Geen

DE DIRECTEUR-GENERAAL BELEID

[Redacted signature]

[Redacted signature]